

Achtergrond Wetenschap

'Er zijn ook klootzakken met wie het nooit meer goed komt': als de expert de handdoek in de ring gooit

Valérie Trouet - Jill Peeters - Marc Van Ranst Beeld Irene Van Impe - Gregory Van Gansen - Geert Van de Velde

Jarenlang stond wetenschapper Valérie Trouet op de barricaden voor het klimaat, nu wil ze niemand meer overtuigen. In een donkere column trok ze daar een streep onder. Niet onbegrijpelijk, menen andere experts: er zijn grenzen aan hoelang je in de woestijn kan roepen. 'Vroeger dacht ik dat 99,9 procent van de mensen goed was. Nu weet ik dat dat niet zo is', zegt viroloog Marc Van Ranst.

Paul Notelteirs 25 november 2024, 18:00

Aan de vooravond van haar vertrek bij het Belgisch Klimaatcentrum ziet Valérie Trouet de toekomst erg somber in. “Defaitisme verslaat soms zelfs de hardnekkigste pragmatist”, schreef ze afgelopen weekend in haar column in *De Morgen*. “Noem mij maar een alarmist, bespreek het maar met uw maten op X, hoe klimaatverandering van alle tijden is en dat het allemaal zo’n vaart niet zal lopen. *I’m out*”, klonk het nog.

Krijg elke avond duiding bij het nieuws van de dag in uw mailbox.

E-mail

Inschrijven

De toon van Trouets stuk is bijzonder duister en valt op omdat wetenschappers doorgaans op een meer zakelijke of afstandelijke manier over hun werk communiceren. Voor de expert zijn de problemen alleen zo groot geworden dat ze de werkelijkheid niet meer wil verbloemen uit angst om mensen af te schrikken. Haar houding is herkenbaar voor weervrouw en klimaatdeskundige Jill Peeters, die eveneens al jaren bezig is met de thematiek.

“Een paar jaar geleden ging ik mentaal de dieperik in. Ik herken het defaitisme van Valérie. Maar voor mezelf heb ik toen de knop kunnen omdraaien”, vertelt ze. Sindsdien wil ze geen mensen meer overtuigen van het feit dat er een probleem is en past ze voor de lezingen bij natuurverenigingen en serviceclubs. “Daar praat je heel vaak voor eigen kerk. Ik wil mijn energie vooral investeren op plekken waar er aan de knoppen gedraaid wordt.”

Voor Peeters werd andere prioriteiten leggen een belangrijke manier om het defaitisme het hoofd te bieden. Zo richt ze zich nu meer op politici en ondernemers, mensen die de macht hebben om op een hoger niveau actie te ondernemen. Aan de KU Leuven

opleiding voor bedrijfsleiders die willen groeien in een wereld waarin de natuur grenzen stelt.

AFSCHRIKKEN EN VERLAMMEN

Het is niet makkelijk om manieren te vinden om over de klimaatcrisis te communiceren aangezien de waarheid mensen vaak afschrikt en verlamt, maar Peeters ziet de zoektocht als een roeping. “Mijn liefde voor de natuur is zo groot en er gaan zoveel dingen kapot, dat het voor elke boom en elk kind de moeite blijft om het te proberen.”

Wetenschappers die een moeilijke boodschap brengen, krijgen het wel vaker zwaar te verduren. Tijdens de coronacrisis werden de bekendste virologen bedreigd door extremisten, Marc Van Ranst (KU Leuven) moest zelfs onderduiken, omdat militair Jürgen Conings hem om het leven wilde brengen. “De maatschappij heeft veel in artsen, virologen en infectiologen geïnvesteerd. Ik kon niet anders dan aan de bak gaan”, vertelt hij nu over de periode waarin hij naar eigen zeggen ‘een dik vel kreeg’.

De pandemie is misschien achter de rug, maar Van Ranst krijg nu meer verwensingen binnen dan toen. Op X wordt hij naast massamoordenaar sinds kort ook pedofiel genoemd. “Daar ben ik voor het eerst in al die jaren fysiek onwel van geweest.”

Van Ranst dacht er nooit aan om op te geven, maar als viroloog waren politici dan ook meer bereid om naar zijn adviezen te luisteren dan bij de doorsnee klimaatexpert het geval is. De crisis heeft wel zijn mensbeeld gekneed. “Voor 2020 dacht ik dat 99,9 procent van de mensen ‘goed’ was. Nu weet ik dat dat niet zo is. Er zijn ook klootzakken waar het nooit meer goed mee komt, mensen die niet te corrigeren zijn”, zegt hij.

Wereldwijd trekken lobbygroepen ten strijde tegen vaccins en Van Ranst wil gerust in gesprek gaan met mensen die onrecht

om met personen te praten die hem al van tevoren als 'massamoordenaar' wegzetten.

GEDREVENHEID

Soms vraagt Peeters zich af of ze even strijdlustig zou zijn als ze geen kinderen had gekregen. Dat streven om voor anderen te zorgen en om een betere wereld achter te laten, is ook wat Rik Devillé op de been houdt. Al meer dan dertig jaar zet hij zich in voor de slachtoffers van seksueel kindermisbruik in de kerk en ook nu hij tachtig is, kan hij hun verhalen niet loslaten.

“Er zit een gedrevenheid in mij om nooit op te geven. Want hoe meer ik me in het dossier verdiep, hoe erger, schizofrener en dubbelzinniger het wordt”, zegt hij. “Als ik hoor wat slachtoffers aangedaan wordt, kan ik gewoon niet stoppen.”

Wie een brede kennis over een onderwerp heeft, kan ook eenzaam worden. Voor de klimaatexpert is het bijvoorbeeld zwaar om elke dag rampscenario's te bestuderen om dan vervolgens politici te horen zeggen dat de groene ambities door begrotingstekorten toch wat getemperd moeten worden. Iemand als Devillé kan dan weer niet meegaan in het optimisme als het Vaticaan nog maar een keer belooft om het wijdverspreide misbruik te onderzoeken.

“De samenleving moet dat geloven om te kunnen slapen, maar voor mij is dat niet simpel”, vertelt de priester op rust. Om defaitisme te vermijden, probeert hij gelijkgezinden op te zoeken die de strijd mee willen voeren. “Ik geloof nog altijd dat de waarheid je vrij zal maken. Ik zal er de mensheid niet mee redden, maar ieder moet zijn steentje bijdragen.”

LEES OOK

Geselecteerd door de redactie

Klimaatexperts die stoppen: welk signaal geeft dat aan de samenleving?

Ik heb het u gezegd en u heeft uw schouders opgehaald. Trek uw plan, het zijn uw kinderen, bescherm ze zelf

‘Ik blijf toch meer wetenschapper dan ambtenaar’: Valerie Trouet stopt als directeur van het Klimaatcentrum

Nu belangrijker dan ooit: steun kwaliteitsjournalistiek.

Neem een abonnement op De Morgen

Algemeen

[Contacteer ons](#)

[Adverteren](#)

[Vacatures](#)

[Privacybeleid](#)

[Abonnementsvoorwaarden](#)

[Gebruiksvoorwaarden](#)

[Cookiebeleid](#)

[Cookie-instellingen](#)

[Wedstrijdreglement](#)

Service

[Lezersservice](#)

[Bezorgklacht indienen](#)

[Bezorging pauzeren](#)

[Bezorging wijzigen](#)

[\(Bezorg\)adres wijzigen](#)

[Webshop](#)

[Audiokrant](#)

Volg de Morgen

[Facebook](#)

[Twitter](#)

[Instagram](#)

[Nieuwsbrieven](#)

[RSS-feeds](#)

[Android apps](#)

[iOS apps](#)

[Krant](#)

DM.

Live

Editie

Net binnen

Rubrieken

Navigeer

[Zoeken](#)[Archief](#)

Op alle artikelen, foto's en video's op demorgen.be rust auteursrecht. Deeplinken kan, maar dan zonder dat onze content in een nieuw frame op uw website verschijnt. Graag enkel de titel van onze website en de titel van het artikel vermelden in de link. Indien u teksten, foto's of video's op een andere manier wenst over te nemen, mail dan naar info@demorgen.be.
DPG Media nv – Mediaplein 1, 2018 Antwerpen – RPR Antwerpen nr. 0432.306.234

[gopress3](#)[LICENSE 2 PUBLISH](#)**DM.**

Live

Editie

Net binnen

Rubrieken